

20/5/24 (E)

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

8	0	8	7
---	---	---	---

Exam. Code :

1	1	0	3
---	---	---	---

B.Ed. 4th Semester Examination**(2054)****E-EDUCATION RESOURCE DEVELOPMENT****Paper : E- 4.1/4.2 Opt. (VI) (In all Mediums)****(Same for USOL Candidates of 4th Sem.)****Time Allowed : Three Hours]****[Maximum Marks : 40**

Note :— Attempt **ONE** question each from Units-I, II, III and IV. Each question carries 8 marks. Unit-V is compulsory. It carries four parts. Each part carries 2 marks.

UNIT-I

1. Define E-Education. Discuss the need and importance of E-Education in teaching learning process. 8
2. Discuss in detail the SDLC (System Development Life Cycle). 8

UNIT-II

3. What is E-content ? Explain the designing and development of E-content. 8
4. Discuss different formats of E-content development in context with the popularity and their designing. 8

UNIT-III

5. Define Imaging Devices. Explain scanner in detail. 8
6. Explain audio formats and various equipments used for recording an audio. 8

UNIT-IV

7. Explain the concept of Virtual Learning Environment in detail. 8
8. Define Web Browser. Explain the application of internet in Education. 8

UNIT-V

9. (i) Types of Multimedia
- (ii) Proprietary Source
- (iii) Formats of Video
- (iv) E-content resources. 4×2=8

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- यूनिट I, II, III और IV में से एक प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न 8 अंक का है। यूनिट-V अनिवार्य है। इसमें चार भाग हैं। प्रत्येक भाग 2 अंक का है।

यूनिट-I

1. ई-शिक्षा को परिभाषित करें। शिक्षण-अधिगम प्रक्रिया में ई-शिक्षा के महत्व और आवश्यकता की चर्चा करें। 8
2. SDLC (सिस्टम डेवलपमेंट लाइफ साइकिल) पर विस्तार से चर्चा करें। 8

यूनिट-II

3. ई-सामग्री क्या है ? ई-सामग्री की डिजाइनिंग और विकास को समझाइए। 8
4. ई-सामग्री विकास के विभिन्न प्रारूपों की लोकप्रियता और उनकी डिजाइनिंग के संदर्भ में चर्चा करें। 8

यूनिट-III

5. इमेजिंग टेक्नाइस को परिभाषित करें। स्कैनर को विस्तार से समझाइए। 8
6. ऑडियो रिकॉर्ड करने के लिए उपयोग किए जाने वाले ऑडियो प्रारूपों और विभिन्न साधनों के बारे में बताएं। 8

यूनिट-IV

7. वर्चुअल लर्निंग एनवायरनमेंट की अवधारणा को विस्तार से समझाएं। 8
8. वेब ब्राउज़र को परिभाषित करें। शिक्षा में इंटरनेट के अनुप्रयोग को समझाइए। 8

यूनिट-V

9. (i) मल्टीमीडिया के प्रकार
- (ii) मालिकाना स्रोत
- (iii) वीडियो के प्रारूप
- (iv) ई-सामग्री संसाधन। 4×2=8

(पंजाबी अनुवाद)

नोट :- यूनिट I, II, III ਅਤੇ IV ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 8 ਅੰਕ ਹਨ। ਯੂਨਿਟ-V ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਭਾਗ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ-I

1. ਈ-ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਓ। ਅਧਿਆਪਨ-ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਈ-ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮਹੱਤਵ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 8
2. SDLC (ਸਿਸਟਮ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਲਾਈਵ ਸਾਈਕਲ) ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 8

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਈ-ਸਮੱਗਰੀ ਕੀ ਹੈ ? ਈ-ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 8
4. ਈ-ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਾਰਮੈਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 8

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਇਮੇਜਿੰਗ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਸਕੈਨਰ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਓ। 8
6. ਆਡੀਓ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਆਡੀਓ ਫਾਰਮੈਟਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 8

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਵਰਚੁਅਲ ਲਰਨਿੰਗ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਓ। 8
8. ਵੈੱਬ ਬਰਾਊਜ਼ਰ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 8

ਯੂਨਿਟ-V

9. (i) ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ
(ii) ਮਲਕੀਅਤ ਸਰੋਤ
(iii) ਵੀਡੀਓ ਦੇ ਫਾਰਮੈਟ
(iv) ਈ-ਸਮੱਗਰੀ ਸਰੋਤ। 4×2=8